

ЕВРОПЕЙСКИ НАДЗОРЕН ОРГАН ЗА ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ

Резюме на становището на Европейския надзорен орган по защита на данните относно предложението за регламент относно Европейската агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA)

(Пълният текст на настоящото становище може да се намери на английски, френски и немски език на уебсайта на ЕНОЗД www.edps.europa.eu)

(2017/C 386/06)

След създаването ѝ през 2011 г., на европейската агенция, която отговаря за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA), постепенно беше възложено оперативното управление на Шенгенската информационна система, Визовата информационна система и системата Евродак. След четиригодишен период на функциониране Комисията извърши обща оценка. В резултат от нея на 29 юни 2017 г. беше представено предложението за регламент относно Европейската агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие.

Това предложение най-вече има за цел да възложи на eu-LISA: (i) оперативното управление на съществуващите и бъдещите широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие; (ii) развитието на някои аспекти на оперативната съвместимост между тези системи; (iii) провеждането на научноизследователски дейности и пилотни проекти; и (iv) разработването, управлението и хостването на обща информационна система за група държави членки, които по собствена инициатива са избрали централизирано решение за изпълнението на техническите аспекти на законодателството на ЕС относно децентрализираните системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие.

Предложението относно eu-LISA е част от по-широк процес за усъвършенстване на управлението на външните граници и засилване на вътрешната сигурност в Европейския съюз с цел посрещане на специфични предизвикателства в областта на сигурността. В същност в момента с Европейския парламент и със Съвета се обсъждат няколко законодателни предложения относно широкомащабни информационни системи (Системата за влизане/излизане, системата Евродак, Системата на ЕС за информация за пътуванията и разрешаването им, Шенгенската информационна система и Европейската информационна система за регистрите за съдимост за гражданите на трети държави). Тези законодателни предложения възлагат на eu-LISA оперативното управление на горепосочените широкомащабни информационни системи.

ЕНОЗД, в качеството си и на надзорен орган на eu-LISA, препоръчва предложението относно eu-LISA да бъде придружено от подробна оценка на въздействието във връзка с правото на неприкосновеност на личния живот и правото на защита на личните данни, залегнали в Хартата на основните права на ЕС.

ЕНОЗД също така припомня, че понастоящем няма правна рамка за оперативната съвместимост между широкомащабните информационни системи на ЕС. Ето защо eu-LISA може да разработи действията за изпълнение само ако бъде приета такава правна рамка.

На последно място, ЕНОЗД има опасения относно възможността eu-LISA да може да разработва и хосства общо централизирано решение за широкомащабни информационни системи, които по принцип са децентрализирани. Архитектурата на всяка широкомащабна информационна система на ЕС е ясно определена в конкретен правен инструмент и не може да бъде променяна чрез споразумение за делегиране между eu-LISA и група държави членки. Промяна в архитектурата на дадена система може да бъде направена само чрез промяна на съответното правно основание, предшествана от оценка на въздействието и проучвания на осъществимостта.

1. ВЪВЕДЕНИЕ И ПРЕДИСТОРИЯ

1. Европейската агенция, която отговаря за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (наричана по-нататък eu-LISA), е създадена с Регламент (ЕС) № 1077/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾. Регламентът възлага на eu-LISA оперативното управление на централно равнище на Шенгенската информационна система от второ поколение (наричана по-нататък ШИС II)⁽²⁾ и Визовата информационна система (наричана по-нататък ВИС)⁽³⁾. Регламент (ЕС) № 1077/2011 беше изменен с Регламент (ЕС) № 603/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁴⁾, който допълнително възложи на eu-LISA управлението на системата Евродак.
2. През 2016 г. Комисията извърши оценка⁽⁵⁾ на eu-LISA четири години след започването на нейната дейност. В резултат на тази оценка беше установена необходимост от подобряване на ефективността и ефикасността на функционирането на eu-LISA. В тази връзка на 29 юни 2017 г. Комисията публикува предложение за регламент относно Европейската агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие⁽⁶⁾ (наричано по-нататък „Предложението относно eu-LISA“).
3. Освен това след 2016 г. Комисията започна по-широко обсъждане на начините за подобряване на ефективността и ефикасността на управлението и използването на данните за целите както на управлението на границите, така и на сигурността. В резултат от него Комисията прие съобщението „По-надеждни и по-интелигентни информационни системи в областта на границите и сигурността“⁽⁷⁾ и окончателния доклад на експертната група на високо равнище по въпросите на информационните системи и оперативната съвместимост⁽⁸⁾, както и Седмия доклад за напредъка по създаването на ефективен и истински Съюз на сигурност⁽⁹⁾, с предложения за нови задачи и вследствие на това за нов мандат за eu-LISA.
4. Преди публикуването на предложението относно eu-LISA бяха проведени неофициални консултации с ЕНОЗД и той представи на Комисията неофициални коментари, които бяха взети предвид само отчасти.
5. Целта на предложението относно eu-LISA е нейният мандат да се разшири чрез:
  - осигуряване на възможност за оперативното управление на съществуващите и бъдещите широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие;
  - гарантиране на качеството на данните във всички широкомащабни информационни системи, управлявани от eu-LISA;
  - разработване на необходимите действия за осигуряване на възможност за оперативна съвместимост между системите;
  - провеждане на научноизследователски дейности за оперативното управление на широкомащабните информационни системи;
  - провеждане на пилотни проекти, тестване на концепцията и дейности за изпитване;

⁽¹⁾ ОВ L 286, 1.11.2011 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 1987/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенска информационна система от второ поколение (ШИС II) (ОВ L 381, 28.12.2006 г., стр. 4) и Решение 2007/533/ПВР на Съвета от 12 юни 2007 г. относно създаването, функционирането и използването на Шенгенска информационна система от второ поколение (ШИС II) (ОВ L 205, 7.8.2007 г., стр. 63).

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 767/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно Визовата информационна система (ВИС) и обмена на данни между държави членки относно визите за краткосрочно пребиваване (Регламент за ВИС) (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 60).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) № 603/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за създаване на система Евродак за сравняване на дактилоскопични отпечатъци с оглед ефективното прилагане на Регламент (ЕС) № 604/2013 за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство и за искане на сравнения с данните в Евродак от правоприлагащите органи на държавите членки и Европол за целите на правоприлагането и за изменение на Регламент (ЕС) № 1077/2011 за създаване на Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието (преработен текст) (ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно функционирането на Европейската агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA), COM(2017) 346, 29.6.2017 г.

⁽⁶⁾ Предложение за регламент относно Европейската агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие и за изменение на Регламент (ЕО) № 1987/2006 и Решение 2007/533/ПВР на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1077/2011, COM(2017) 352 final, 29.6.2017 г.

⁽⁷⁾ COM(2016) 205 final, 6.4.2016 г.

⁽⁸⁾ <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=32600&no=1>

⁽⁹⁾ COM(2017) 261 final, 16.5.2017 г.

- предоставяне на подкрепа и консултации на държавите членки и на Комисията относно връзката на националните системи с централната система;
  - разработване, управление и хостване на обща информационна система за група държави членки, които по собствена инициатива са избрали централизирано решение за изпълнението на техническите аспекти на законодателството на ЕС относно децентрализираните системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие.
6. ЕНОЗД ще разгледа на първо място основните препоръки относно предложението относно eu-LISA. В тези основни препоръки се посочват забелязаните от ЕНОЗД сериозни проблеми, които при всички случаи следва да бъдат разгледани в законодателния процес. В допълнителните препоръки са разгледани онези въпроси, които според ЕНОЗД изискват пояснения, допълнителна информация или малки промени. Това разграничение следва да помогне на законодателя да даде приоритет на сериозните проблеми, разгледани в настоящото становище.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

23. След като анализира внимателно предложението относно eu-LISA, ЕНОЗД отправя следните препоръки:
- да се извърши или да се предостави подробна оценка на въздействието, така че да може да се прецени по-лесно въздействието на предложението относно eu-LISA върху основните права, по-специално по отношение на текста за концентрирането на всички широкомащабни информационни системи на ЕС в една агенция и като се вземе предвид по-общият правен контекст, включително текущите законодателни предложения във връзка с широкомащабните информационни системи;
  - да се заличат настоящите текстове във връзка с оперативната съвместимост в предложението относно eu-LISA;
  - да се заличи разпоредбата, позволяваща промяна на архитектурата на системата въз основа на споразумение за делегиране между eu-LISA и група държави членки.
24. В допълнение към горепосочените основни опасения, препоръките на ЕНОЗД в настоящото становище засягат следните аспекти от предложението относно eu-LISA:
- създадената от системата статистика;
  - вътрешния мониторинг;
  - управлението на рисковете за информационната сигурност;
  - ролята на ЕНОЗД и на длъжностното лице за защита на данните.
25. ЕНОЗД остава на разположение за бъдещи консултации във връзка с предложението относно eu-LISA, както и във връзка с всеки делегиран акт или акт за изпълнение, приет в съответствие с предложения регламент, който би могъл да има въздействие върху обработката на лични данни.

Брюксел, 9 октомври 2017 г.

Giovanni BUTTARELLI

Европейски надзорен орган по защита на данните
